

Bài 21

NHÀ MÁY HIỆN ĐẠI ĐẦU TIÊN CỦA NƯỚC TA

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Sự ra đời và vai trò của Nhà máy Cơ khí Hà Nội.
- Những đóng góp của Nhà máy Cơ khí Hà Nội cho công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Một số ảnh tư liệu về Nhà máy Cơ khí Hà Nội.
- Phiếu học tập.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

* **Hoạt động 1** (*làm việc cả lớp*)

- GV có thể sử dụng ảnh tư liệu (cảnh lao động thủ công ở nông thôn nước ta trong thời kì kháng chiến chống Pháp) để nêu vấn đề về sự cần thiết phải tiến hành sản xuất bằng máy móc và sự ra đời của Nhà máy Cơ khí Hà Nội là nhằm thực hiện mục đích đó.

– GV định hướng nhiệm vụ bài học :

+ Tại sao Đảng và Chính phủ ta quyết định xây dựng Nhà máy Cơ khí Hà Nội ?

+ Thời gian khởi công, địa điểm xây dựng và thời gian khánh thành Nhà máy Cơ khí Hà Nội. Sự ra đời của Nhà máy Cơ khí Hà Nội có ý nghĩa như thế nào ?

+ Thành tích tiêu biểu của Nhà máy Cơ khí Hà Nội.

*** Hoạt động 2 (làm việc theo nhóm hoặc cá nhân)**

– HS đọc SGK và trả lời câu hỏi :

+ Tại sao Đảng và Chính phủ ta quyết định xây dựng Nhà máy Cơ khí Hà Nội ?

Gợi ý :

+ Nêu tình hình nước ta sau khi hoà bình lập lại.

+ Muốn xây dựng CNXH ở miền Bắc, muốn giành được thắng lợi trong cuộc đấu tranh thống nhất nước nhà, chúng ta phải làm gì ?

+ Nhà máy Cơ khí Hà Nội ra đời sẽ tác động ra sao đến sự nghiệp cách mạng của nước ta ?

*** Hoạt động 3 (làm việc theo nhóm)**

HS thảo luận trong nhóm nhỏ, sau đó cử đại diện lên trình bày theo các gợi ý sau :

+ Lễ khởi công (lưu ý thời gian, địa điểm, khung cảnh).

+ Lễ khánh thành Nhà máy Cơ khí Hà Nội.

+ Đặt trong bối cảnh nước ta vào những năm sau Hiệp định Gio-ne-vơ (rất nghèo nàn, lạc hậu, ta chưa từng xây dựng được nhà máy hiện đại nào, các cơ sở do Pháp xây dựng đều bị chiến tranh tàn phá), em có suy nghĩ gì về sự kiện này ?

*** Hoạt động 4 (làm việc cả lớp)**

GV cho HS tìm hiểu về các sản phẩm của Nhà máy Cơ khí Hà Nội và trả lời các câu hỏi sau :

+ Những sản phẩm do Nhà máy Cơ khí Hà Nội sản xuất có tác dụng như thế nào đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc ?

+ Đảng, Nhà nước và Bác Hồ đã dành cho Nhà máy Cơ khí Hà Nội phần thưởng cao quý nào ?

IV – THÔNG TIN THAM KHẢO

– Trong những năm 1958 – 1965 : Nhà máy Cơ khí Hà Nội đã sản xuất 3353 máy công cụ các loại, phục vụ nền kinh tế đất nước. Nhà máy vinh dự được 9 lần đón Bác Hồ về thăm, được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Lao động hạng nhất ; đồng chí Phan Văn Cường – thợ rèn – được phong tặng danh hiệu Anh hùng lao động ; nhiều cán bộ, công nhân được tặng thưởng Huân chương lao động hạng Nhì, hạng Ba và nhiều phần thưởng cao quý khác.

– Tên lửa A12 là một trong những sản phẩm phục vụ chiến trường của Nhà máy Cơ khí Hà Nội. Ngày 17-4-1966, Bác Hồ cùng các đồng chí lãnh đạo Đảng, lãnh đạo quân đội đã đến chứng kiến cuộc bắn thử tên lửa A12. Nhìn giàn A12 sẵn sàng trên bệ phóng, Bác Hồ nói vui : "Đây đích thực là hàng nội hoá". Tên lửa A12 gọn nhẹ, bắn phá dữ dội vào các sân bay, khu quân sự... đã gây bão nỗi kinh hoàng cho Mĩ và quân đội Sài Gòn.

– Giai đoạn 1966 – 1975 là thời kì Nhà máy Cơ khí Hà Nội thực hiện nhiệm vụ "vừa sản xuất vừa chiến đấu". Nhà máy đã sản xuất hàng loạt máy công cụ phục vụ cho nền kinh tế như : máy K125, B665, P12, T630, EV250, K550,... đã sản xuất bơm xăng, đèn gầm, ống phóng hỏa tiễn C36 phục vụ cho chiến trường. Đại đội pháo cao xạ của Nhà máy có 36 đồng chí, ngày 11-10-1972 đã bắn rơi máy bay phản lực F8 của Mĩ. Nhà máy được Nhà nước tặng hai Huân chương Chiến công hạng Ba. Năm 1967, Nhà nước tặng danh hiệu Anh hùng Lao động cho đồng chí Nguyễn Hoàng Thoan – thợ nguội.

– Hiện nay, Nhà máy Cơ khí Hà Nội được đổi tên là Công ty Cơ khí Hà Nội.